

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2016****privind Programul național de reformă al României pentru 2016 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2016**

(2016/C 299/18)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 26 noiembrie 2015, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european de coordonare a politicilor economice pentru 2016. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 17-18 martie 2016. La 26 noiembrie 2015, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat România ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.
- (2) Raportul de țară privind România pentru 2016 a fost publicat la 26 februarie 2016. Acesta a evaluat progresele realizate de România în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu la 14 iulie 2015, precum și progresele realizate în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011. La 8 martie 2016, Comisia a prezentat rezultatele bilanțului aprofundat. În urma analizei sale, Comisia concluzionează că România nu se confruntă cu dezechilibre macroeconomice.
- (3) La 28 aprilie 2016, România și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2016 și Programul de convergență pentru 2016. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

- (4) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene pentru perioada 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza această dispoziție în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor structurale și de investiții europene și buna guvernanta economică.
- (5) Cel de al treilea program de asistență financiară pentru balanța de plăți (2013-2015) s-a încheiat în septembrie 2015 fără nicio evaluare finalizată. Cea de a treia misiune de evaluare formală (16-30 iunie 2015) menită să evalueze punerea în aplicare a condițiilor programului nu a fost finalizată. Deși s-au înregistrat unele progrese în mai multe domenii, au fost compromise o serie de realizări actuale și anterioare ale programului în domeniul de politică esențiale. Supravegherea ulterioară aplicării programului a început la 1 octombrie 2015 și va continua până la rambursarea a cel puțin 70 % din împrumutul acordat în cadrul primului program privind balanța de plăți, adică cel puțin până în primăvara anului 2018.
- (6) În prezent, România face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În Programul său de convergență pentru 2016, guvernul are în vedere o deteriorare a soldului global de la - 0,7 % în 2015 la - 2,9 % din PIB în 2016 și 2017. Se preconizează că soldul structural se va deteriora, de asemenea. Programul urmărește să se îndepărteze de la obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 1 % din PIB – care a fost atins în 2014 și 2015 și nu prevede revenirea la acesta în cursul perioadei acoperite de program. Conform Programului de convergență, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va rămâne sub 40 % pe durata programului. Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază aceste proiecții bugetare este plauzibil pentru 2016 și ușor favorabil pentru 2017. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2016, există riscul unei abateri semnificative atât în 2016, cât și, în condițiile menținerii politicilor actuale, în 2017. În plus, previziunile Comisiei din primăvara anului 2016 preconizează un deficit public de 3,4 % din PIB în 2017, depășind astfel valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat. Pe baza evaluării Programului de convergență și ținând seama de previziunile Comisiei din primăvara anului 2016, Consiliul consideră că există riscul ca România să nu respecte prevederile Pactului de stabilitate și de creștere. Prin urmare, vor fi necesare măsuri suplimentare pentru asigurarea conformității în 2016 și în 2017.
- (7) Cadru bugetar din România este solid din punct de vedere al dispozițiilor sale, însă nu este aplicat în mod eficace în practică. Niciuna dintre măsurile fiscale recente cu efect de creștere a deficitului nu au fost inițiate și adoptate în cadrul procesului bugetar obișnuit. În 2015, nu au fost respectate cerințele privind includerea unei evaluări a impactului avizată de Ministerul Finanțelor pentru noi inițiative legislative care conduc la o majorare a cheltuielilor publice sau la o reducere a veniturilor publice, nici cele privind respectarea plafoanelor de cheltuieli și propunerea unor măsuri compensatorii pentru reducerea veniturilor. În practică, Consiliul Fiscal are la dispoziție foarte puțin timp pentru a reacționa la propunerile bugetare, iar opiniile și recomandările sale nu sunt suficiente luate în considerare. Legea bugetului din 2016 urmărește un deficit bugetar de 2,95 % din PIB, ceea ce conduce la o abatere semnificativă de la obiectivul pe termen mediu. Aceasta reprezintă o îndepărtare de la cadrul bugetar național.
- (8) O serie de măsuri sunt puse în aplicare pentru a îmbunătăți colectarea impozitelor și pentru o mai bună conformare fiscală. Acestea includ obligativitatea caselor de marcat, norme consolidate privind plățile în numerar, o nouă procedură de înregistrare în scopuri de TVA, intensificarea auditurilor efectuate de către autoritatea fiscală (ANAF) și reorganizarea în curs a ANAF. Cu toate acestea, nivelul ridicat de evaziune fiscală și nivelul scăzut de conformare fiscală rămân o provocare. Munca fără forme legale și veniturile declarate la o valoare mai mică decât cea reală continuă să aibă un efect negativ asupra veniturilor fiscale, conducând la denaturarea economiei. Eficacitatea măsurilor, inclusiv cele luate de Inspekția Muncii, pentru a combate munca fără forme legale rămâne limitată.
- (9) Legea privind egalizarea vârstei de pensionare pentru bărbați și femei este depusă la Parlament încă din 2013. Adoptarea sa ar spori în mod considerabil rata de activitate a femeilor în vârstă, având ca rezultat reducerea disparităților de gen în ceea ce privește pensiile și atenuarea riscului sărăciei în rândul persoanelor în vârstă.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (10) Condițiile de pe piața forței de muncă s-au îmbunătățit în 2015. Rata șomajului este scăzută, iar rata ocupării forței de muncă a continuat să crească. Șomajul de lungă durată este sub media UE. Cu toate acestea, există în continuare provocări semnificative, în special în ceea ce privește rata ridicată a tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare, iar măsurile pentru activarea eficientă a acestora sunt limitate.
- (11) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă înregistrează întârzieri în ceea ce privește oferirea de servicii personalizate persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și oferă servicii limitate pentru angajatori, în ciuda comunicării obligatorii a posturilor vacante către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă. A fost adoptată o procedură menită să ofere un sprijin personalizat diferitelor categorii de șomeri, însă aceasta nu a fost încă pusă în aplicare. Cooperarea dintre serviciile de ocupare a forței de muncă și cele sociale este foarte limitată, ceea ce face și mai dificilă activarea beneficiarilor de asistență socială.
- (12) Salariul minim, care este printre cele mai scăzute din Uniune, a crescut în mod semnificativ începând cu 2013, însă lipsa unor criterii obiective pentru stabilirea acestuia generează incertitudine. A fost înființat un grup de lucru tripartit care să lucreze la reforma stabilirii salariului minim, însă nu există în continuare orientări clare sau criterii care să ia în considerare impactul acestuia asupra creării de locuri de muncă, a condițiilor sociale și a competitivității. În ansamblu, dialogul social rămâne deficitar.
- (13) România se confruntă cu unul dintre cele mai ridicate riscuri de sărăcie și de excludere socială din Uniune. Activarea pe piața forței de muncă a persoanelor care beneficiază de asistență socială este foarte limitată, în special în zonele rurale. Indicele social de referință, pe care se bazează valorile prestațiilor sociale, nu este actualizat în mod periodic în conformitate cu contextul economic, ceea ce poate afecta în timp caracterul adecvat al prestațiilor. Legea venitului minim de incluziune, prin care se preconizează îmbunătățirea direcționării și a caracterului adecvat al prestațiilor, precum și activarea pe piața forței de muncă a beneficiarilor venitului minim de incluziune, a fost transmisă Parlamentului spre adoptare. Cu toate acestea, o serie de măsuri din „pachetul de combatere a sărăciei” elaborat de guvern au ca scop soluționarea acestei chestiuni printr-o abordare integrată (educație, sănătate, locuințe, protecție socială, transport).
- (14) România se confruntă în continuare cu provocări în domeniul educației. Există mai multe strategii care vizează învățarea pe tot parcursul vieții, educația și formarea profesională, învățământul terțiar și părăsirea timpurie a școlii. Cu toate acestea, rata părăsirii timpurii a școlii rămâne cu mult peste media UE, în parte din cauza întârzierilor semnificative privind punerea în aplicare a strategiei aprobate în 2015. Programele de prevenire și de remediere sunt limitate. Grupurile vulnerabile precum romii și copiii proveniți din familii sărace se confruntă în continuare cu obstacole în ceea ce privește accesul la un învățământ de calitate și absolvirea acestui tip de învățământ, în special în zonele rurale. În sectorul educației și al îngrijirii copiilor preșcolari, România a întreprins acțiuni de sprijinire a înscrierii copiilor defavorizați la grădiniță (3-6 ani). Furnizarea de servicii de îngrijire a copiilor preșcolari cu vârsta cuprinsă între 0 și 3 ani este în continuare limitată. Legislația adoptată recent privind extinderea posibilităților de concediu pentru creșterea copilului, precum și insuficiența stimulentei pentru integrarea în muncă pot conduce la creșterea obstacolelor în calea participării femeilor pe piața forței de muncă. Rata înscrierii în învățământul profesional și tehnic secundar superior este peste media UE, însă există în continuare rate ridicate de părăsire timpurie a școlii. Rata de absolvire a învățământului terțiar este în creștere, însă calitatea și relevanța pentru piața forței de muncă a programelor din învățământul superior este limitată. Participarea la formele de învățământ pentru adulți este foarte scăzută.
- (15) Starea de sănătate a populației din România este deficitară. Speranța de viață la naștere este cu mult sub media UE, atât pentru bărbați, cât și pentru femei. Accesul la asistență medicală și dependența excesivă de serviciile medicale spitalicești rămân preocupări majore. Plățile informale practicate pe scară largă reduc posibilitatea accesului la asistență medicală pentru persoanele cu venituri mici. România a adoptat măsuri de îmbunătățire a accesului la asistență medicală pentru pensionarii cu venituri mici și pentru persoanele din comunitățile îndepărtate și izolate. Este în curs de înființare o rețea de mediatori sociali și în materie de sănătate și a fost propus un proiect de lege privind serviciile comunitare. Dezinstituționalizarea persoanelor cu handicap rămâne o provocare.
- (16) România a întreprins acțiuni menite să abordeze nivelul scăzut de finanțare a sistemului de sănătate și utilizarea ineficientă a resurselor publice. Aceste reforme au inclus lichidarea arieratelor din sectorul sănătății, creșterea sustenabilității cheltuielilor farmaceutice, punerea în aplicare a unor soluții de e-sănătate, îmbunătățirea finanțării sistemului de sănătate, elaborarea unei strategii pentru transferarea resurselor de la asistența medicală spitalicească spre asistența medicală preventivă și primară, precum și proceduri de achiziții centralizate. Cu toate acestea, lipsa capacității administrative întârzie punerea în aplicare a strategiei naționale în materie de sănătate pentru perioada 2014-2020. În special, eficiența sistemului de sănătate este îngreunată de întârzierile în raționalizarea sectorului spitalicesc și în trecerea de la servicii de asistență medicală acordată pacienților internați la servicii de îngrijire ambulatorie mai rentabile.

- (17) Diferențele de dezvoltare cele mai semnificative cu care se confruntă România sunt cele dintre zonele urbane și cele rurale. Rezultatele în materie de ocupare a forței de muncă, afaceri sociale, asistență medicală și educație sunt mai scăzute în zonele rurale, iar populația beneficiază de un acces mai redus la educație, servicii medicale, utilități de bază și servicii publice din cauza unei capacități administrative locale reduse și fragmentate. În același timp, dezvoltarea socioeconomică a zonelor rurale este limitată de infrastructura de transport slab dezvoltată și de transportul public și privat limitate, la care se adaugă costuri de deplasare ridicate și un acces limitat la infrastructura de comunicații în bandă largă. Valoarea adăugată scăzută în sectorul agricol și lipsa diversificării economice în zonele rurale îngreunează dezvoltarea unei economii rurale durabile. O mare parte din forța de muncă rurală lucrează în agricultura de subzistență sau de semisubzistență asociate cu șomajul ascuns sau munca neremunerată desfășurată în cadrul familiei, productivitatea scăzută și sărăcia. Pachetul destinat combaterii sărăciei, care urmează să fie finanțat în principal din fonduri UE, asigură o abordare integrată în combaterea sărăciei, inclusiv în zonele rurale. Există planuri de creare a unor echipe comunitare integrate care să ofere mai multe servicii integrate comunităților defavorizate, însă acestea nu au fost încă puse în aplicare.
- (18) Cadrul strategic privind reforma administrației publice este instituit încă din anul 2014, însă punerea sa în aplicare a fost lentă în 2015. O serie de inițiative-cheie au fost adoptate în 2016 pentru a spori transparența și eficacitatea funcționării administrației publice. Cu toate acestea, întârzierile în adoptarea unei abordări privind gestionarea generală și transparentă a resurselor umane, în special în ceea ce privește recrutarea/numirea, evaluarea, remunerările, evoluția carierei în cazul tuturor categoriilor de personal și formarea lașă loc pentru o abordare arbitrară a procedurilor și a deciziilor importante. Aceasta, împreună cu structurile organizaționale instabile, are un impact negativ asupra independenței și a profesionalismului funcției publice și, prin urmare, asupra eficacității și a eficienței acesteia. Procedurile administrative complicate, un sistem de achiziții publice ineficient și corupția larg răspândită limitează furnizarea de servicii (inclusiv servicii de e-guvernare) atât pentru cetățeni, cât și pentru întreprinderi. Planificarea strategică, întocmirea bugetului pe programe, practicile de consultare și elaborarea de politici bazate pe date concrete sunt în continuare insuficient utilizate. Aceste provocări împiedică punerea în aplicare a unor politici importante în multe domenii, inclusiv buna utilizare a fondurilor UE și a altor tipuri de sprijin financiar disponibile.
- (19) Întreprinderile de stat care domină sectoare economice cruciale tind să fie mai puțin performante. Acestea sunt prezente cu precădere în sectoarele de infrastructură esențiale, reprezentând 44 % din cifra de afaceri și 77 % din gradul de ocupare a forței de muncă în sectorul energetic, precum și 24 % și, respectiv, 28 % în sectorul transporturilor. La 10 mai 2016, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor de stat a fost transformată în lege, cu modificări care sporesc gradul său de aliniere la bunele practici internaționale. România a reluat angajarea de manageri profesioniști care să înlocuiască conducerea interimară din mai multe întreprinderi de stat, însă progresele înregistrate au fost mai scăzute decât cele anunțate inițial. Transparența și responsabilitatea întreprinderilor de stat ar beneficia de pe urma accelerării adoptării bugetelor anuale și a aprobării și publicării conturilor anuale auditate. Este în curs de elaborare o nouă lege a privatizării. Cu toate acestea, legea poate să includă dispoziții care intră în conflict cu legislația privind guvernarea corporativă. Aspecte deosebit de preocupante sunt reprezentate de posibilele suprapuneri ale responsabilităților administratorului special în materie de privatizare cu cele ale conducerii societății.
- (20) În pofida eforturilor instituțiilor judiciare destinate combaterii corupției la nivel înalt, acest fenomen este încă prezent în numeroase sectoare economice și implică funcționari numiți și aleși de la toate nivelurile de guvernare, precum și funcționari publici și angajați ai instituțiilor publice. Sunt puse în aplicare reforme judiciare majore, însă există în continuare preocupări cu privire la volumul mare de muncă din instanțe, previzibilitatea și aplicarea corectă a hotărârilor judecătorești, precum și presiunea externă asupra sistemului judiciar. România primește recomandări în domeniul reformei judiciare și al luptei împotriva corupției în temeiul mecanismului de cooperare și de verificare. Aceste domenii nu sunt, prin urmare, abordate în recomandările specifice fiecărei țări adresate României.
- (21) Soliditatea sectorului financiar s-a îmbunătățit. Cu toate acestea, sectorul rămâne vulnerabil la inițiativele legislative naționale. Legea privind darea în plată adoptată recent cu aplicare retroactivă asupra creditelor existente poate constitui o provocare pentru mai multe instituții de credit și poate conduce la scăderea activității de creditare. Aceasta poate spori riscurile pentru stabilitatea sectorului financiar cu implicații pentru întreaga economie. Alte aspecte care ar putea avea un impact negativ asupra băncilor includ propunerea de a converti în monedă locală împrumuturile în valută și unele hotărâri judecătorești privind clauzele contractuale abuzive în contractele de împrumut.
- (22) Infrastructura insuficientă sau de calitate scăzută reprezintă unul dintre factorii cei mai problematici pentru dezvoltarea unei afaceri în România, constituind o barieră în calea schimburilor comerciale și a dezvoltării economice. În pofida unei ușoare ameliorări recente, România rămâne în continuare pe ultimul loc între țările cu

caracteristici similare din regiune în ceea ce privește calitatea percepută a infrastructurii de transport și comunicații. Rețeaua sa de șosele și autostrăzi este redusă în comparație cu cea a țărilor cu caracteristici similare și în raport cu mărimea țării. Adoptarea Master Planului General de Transport al României și reforma conexă a sectorului feroviar au fost amânate în mod repetat.

- (23) Investițiile publice au scăzut din 2008 în pofida disponibilității crescute a finanțării, în special din fonduri ale UE. Această tendință a fost inversată în 2015, dar se preconizează o scădere a investițiilor publice din 2016, având în vedere că punerea în aplicare a programului pentru perioada 2014-2020 nu a demarat pe deplin și nu există în așteptare suficiente proiecte în stare avansată de elaborare. România a depus recent eforturi privind consolidarea cooperării interministeriale, reorganizarea sistemului de achiziții publice și îmbunătățirea planificării și a punerii în aplicare a proiectelor de investiții. Cu toate acestea, pregătirea proiectelor de investiții publice este încă insuficientă și rămâne vulnerabilă la influențe externe. Selecția proiectelor este îngreunată în continuare de lipsa de planificare pe termen mediu și lung, de lipsa priorităților strategice, de necesitatea de a ajunge la un acord între numeroșii factori de decizie, de competențele limitate în materie de asigurare a respectării legii deținute de Unitatea de evaluare a investițiilor publice din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, precum și de lipsa unor criterii de selecție în cadrul programului național pentru dezvoltare locală.
- (24) În pofida unor îmbunătățiri semnificative ale competitivității costurilor și ale performanțelor comerciale, competitivitatea care nu se bazează pe costuri a României rămâne o provocare. Barierele structurale împiedică tranziția către o economie cu o valoare adăugată mai ridicată, ceea ce limitează capacitatea României de a promova o creștere durabilă. Complexitatea procedurilor administrative, volatilitatea politicilor fiscale și de impozitare, precum și mediul de afaceri slab dezvoltat continuă să afecteze deciziile în materie de investiții. Nivelul ridicat al evaziunii fiscale și munca fără forme legale reduc veniturile fiscale și denaturează economia. Accesul la finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii rămâne limitat.
- (25) În contextul semestrului european, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a României, pe care a publicat-o în raportul de țară pe 2016. De asemenea, aceasta a evaluat Programul de convergență și Programul național de reformă, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate României în anii precedenți. Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestora pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în România, ci și de conformitatea acestora cu normele și orientările UE, având în vedere necesitatea de a consolida guvernanta economică globală a UE prin oferirea unei contribuții la nivelul UE la deciziile naționale viitoare. Recomandările formulate de Comisie în cadrul semestrului european se reflectă în recomandările 1-4 de mai jos.
- (26) Prin prisma acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul de convergență, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2016-2017, România să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să limiteze abaterea de la obiectivul bugetar pe termen mediu în 2016 și să realizeze o ajustare bugetară anuală de 0,5 % din PIB în 2017, cu excepția cazului în care obiectivul bugetar pe termen mediu este respectat printr-un efort mai redus. Să asigure aplicarea cadrului bugetar și să consolideze și mai mult conformarea fiscală și colectarea impozitelor. Să se asigure că inițiativele legislative nu subminează securitatea juridică și nu pun în pericol stabilitatea financiară. În cazul în care este necesar, să adopte măsuri menite să atenueze astfel de riscuri.
2. Să consolideze serviciile oferite de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă angajatorilor și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, în special prin adaptarea serviciilor la profilurile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, printr-o mai bună corelare a acestor servicii cu serviciile de asistență socială, inclusiv servicii sociale, și prin acordarea unei atenții speciale tinerilor neînregistrați. Să definească, în consultare cu partenerii sociali, criterii obiective pentru stabilirea salariului minim. Să ia măsuri pentru a preveni părăsirea timpurie a școlii și să extindă oferirea unei educații de calitate, în special în rândul romilor. Să adopte legea privind egalizarea vârstei de pensionare pentru bărbați și femei.
3. Să combată plățile informale din sistemul sanitar și să crească disponibilitatea serviciilor de îngrijire medicală ambulatorie. Să consolideze independența și transparența gestionării resurselor umane în administrația publică. Să simplifice procedurile administrative pentru întreprinderi și populație. Să consolideze guvernanta corporativă a întreprinderilor de stat.

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

4. Să îmbunătățească accesul la servicii publice integrate, să extindă infrastructura de bază și să încurajeze diversificarea economică, în special în zonele rurale. Să adopte și să pună în aplicare Master Planul General de Transport. Să consolideze stabilirea priorităților privind proiectele de investiții publice și pregătirea acestora.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2016.

Pentru Consiliu

Președintele

P. KAŽIMÍR
